

A close-up portrait of a woman with styled, wavy hair, looking upwards and to the right. She is wearing a light-colored, sleeveless dress with intricate beading and sequins along the neckline and shoulder straps. The background is dark blue with a faint, embossed coat of arms featuring a cross and a crown. The lighting is warm and dramatic, highlighting her features and the texture of her dress.

GERMÁNKA

Michaela Ella
Hajduková

MOTÝL

GERMÁNKA

GERMÁNKA

Michaela Ella Hajduková

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Copyright © 2022 Michaela Ella Hajduková
Zodpovedná redaktorka: Anetta Letková
Cover photo © ILINA SIMEONOVA/Trevillion Images
Everett Collection, Karolis Kavolelis/Shutterstock
Grafická úprava: Zuzana Ondrovičová
Vydalo: Vydavateľstvo Motýľ, s. r. o.
www.vydavatelstvomotyl.sk
Vydanie prvé. Rok vydania 2022
Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica

ISBN: 978-80-8164-300-2

„Rozhodol som sa premeniť mládežnícke hnutie na neoddeliteľnú súčasť nacionálnej socialistickej strany.“

Z knihy *Mein Kampf*

„Chcem mládež – krutú, chladnokrvnú, tvrdú ako oceľ.
Ako Kruppova oceľ.“

Adolf Hitler v prejave k príslušníkom Hitlerjugend,
Postupim 1936

„Wir sind zum Sterben für Deutschland geboren. Narodili sme sa,
aby sme zomreli pre Nemecko.“

Jedno z najznámejších hesiel Hitlerovej mládeže

„... Tu zahnali jedenástročných chlapcov, ovešaných zbytočnými samopalmi a pištoľami, k protiletectkým batériám, zatiaľ čo na nebi hrmeli nepriateľské bombardéry, ktoré svojim maličkým protivníkom pripravili nevyhnutný koniec. (...) Hitler tieto deti osobne olúpil o detstvo, rovnako ako pred desiatimi rokmi zlákal ich starších bratov vábivou piesňou, ktorá sľubovala: *Dnes nám patrí Nemecko, zajtra celý svet*. Ich mladé telá teraz ležali rozosiata po tisícoch na dlažbe zničených miest. Ušetrené neostali ani dievčatá... 6. batéria 61. útvaru zálohy protivzdušnej obrany vo Viedni – Kagranu sa skladala takmer výhradne z dievčat. (...) Pri priamom zásahu zahynuli tri dievčatá a ďalšie dve utrpeli zranenia. Tu neboli utratené iba mladé životy, ale sen celej jednej generácie. Sen, ktorý sa zrodil z mýtov...“

Rupert Butler – Hitlerova mladá garda,
Dejiny Hitlerjugend

„Ak viem, čo je láska, viem to iba vďaka tebe.“

Hermann Hesse

PROLÓG

29. júna 1934

Otvorenými oknami salóna vybaveného drahým masívnym nábytkom povieval letný nočný vietor. Ľahko sa pohrával s poletujúcimi listami popísaných papierov, ktoré naplňali priestor miestnosti so svetlozelenými tapetami. S nimi podivne ladili tma-zelené uniformy. Bez slova pochodovali salónom sem a tam, vyberali celé zásuvky, otvárali dverka vitrín a skriniek a papiere ďalej poletovali v priestore. Iba jedna postava stála nehybne. Muž v pyžame s tvárou plnou siniek. Na spánku i pod nosom mal zaschnutý pramienok krvi. Díval sa do zeme a chvel sa.

„Konrad!“ zaznel v šuštaní papierov ženský krik príliš ostro. Muž šibol pohľadom k dverám. Členovia gestapa držali jeho ženu, ktorá plakala a trhala sa ako leвица.

„Nechajte ju!“ zvriskol a chcel bežať k nej, no bolo tu dosť uniformiem, ktoré ho zadržali. „Vika, Lena...“ hlesol a jeho oči sa rozšírili desom. I žena prestala vrieskať.

„Bože!“ hlesla vyplašene, načisto zamretá od strachu. Obaja sledovali honosné schodisko pod krištáľovým lustrom, po ktorom muž v uniforme viedol dve dievčatká. Rozospaté a v nočných košeliach. Hluk v dome ich desil, ale ani nepípli. Keď zbadali matku, vrhli sa k nej. Ukryla ich do svojho náručia a pohľadom vyhľadala mužov.

„Nechajte moju rodinu, so mnou si robte, čo chcete...“ habkal skrvavený muž. „Netýka sa ich to. Netýka...“

„To sa škaredo mýlite, *Herr Parlamentsmitglied Wagner*.“ Do otvorených dvojkrídlových dverí salóna vpochodoval dôstojník. Tvár mal ako vytesanú do kameňa, umelé svetlo ešte viac obrúsilo jej ostré črty. „Pozrite sa, aký poklad sme u vás našli.“ Jeho hlas znel ticho a sarkasticky, keď hlavou pod čiapkou s orlicou ukázal na dvere vedúce do pivnice. Ďalšie uniformy odtiaľ viedli muža s dlhou bradou a pajesmi, jeho ženu a ich dve dcéry a syna. „Veľmi nerozumné ísť takto proti ríši, *Herr Wagner*. Iste uznáte, že toto je jej rozvracanie a vlastizrada.“

„Nie!“ zvolala jeho žena vediač, čo znamenajú tieto slová.

„K stene,“ dodal dôstojník a ostatné sa zbehlo v kratšom čase, akoby vietor stihol doviať z otvorených okien do rozľahlej haly, v ktorej sa všetko odohralo. Rodina z pivnice mlčky kráčala k otvoreným vchodovým dverám po drahom koberci, na ktorom ležali kusy rozbitého meissenského porcelánu. Služobníctvo už stálo nastúpené pred vilou, okolo ktorej sa rozprestierala tichá a pokojná noc. Onedlho do nej zaznel výstrel. Matka stačila len privrieť oči a tváre oboch dcérok zaboriť do svojho hebkého župana so vzorom ruží, aby sa nedívali. Nato všetkých odviedli. Mŕtvola muža – pána domu – ponížujúco ostala na zemi, kým po dome ešte dve hodiny dupali čizmy.

Letná noc, v ktorej pretieklo veľa krvi, nevidela iba tento dom, ale aj iné. Zvedavo nazerala do rozsvietených okien mnohých domov, v ktorých sa odohrali podobné scény. Ešte netušila, že je taká výnimočná, že dostane svoje meno. *Nacht der Langen Messer*. Noc dlhých nožov.

DELIA

1. kapitola

New York marec 1958

Delia Divine sa strhla zo spánku a chvíľu nevedela, kde je. Búšiace srdce i myseľ jedno druhé na okamih oklamali a ona v mysli počula zvuky, ktoré ju desili; a rýchlu nemčinu. Ako je to dlho, čo nepočula túto reč? Ako dlho...

„Are you okey?“

Zažmurkala, hlas ju vrátil do reality, do inej krajiny, do iného času. Upokojila sa a na pery jej sadol úsmev. S úľavou sa posadila a v hlave ucítila tlak. Priveľa koňaku. Alebo rumu... alebo... čo to dnes ešte pila? Zasmiala sa, ako človek omámený alkoholom.

„Ach, Freddy,“ pozrela na muža, ktorý sedel v kresle a fajčil. „Dnes nemám svoj deň, vyzerala som aj lepšie,“ oblizla si červeným rúžom natreté pery a chvíľu ešte pôsobila dezorientovane. Fred Astaire ju zamyslene pozoroval, keď vyfúkol dym z cigarety. Siahol do vrečka saka a pripálil cigaretu aj pre Deliu.

Iba nedávno jej pomohol prejsť do salóna, kde sa vďačne zvalila na antickú pohovku a v okamihu zadriemala. Stalo sa tak chvíľu po tom, čo Sonja, opitá a smejúca sa, narazila do stolíka s pohármi a všetky zleteli na dlážku. Rinčiacie sklo donútilo Deliu skríknúť a nik nerozumel jej podivnej reakcii. Vyzerala, akoby zbadala ducha, dlaň si pritískala na hrud' a vyplašeným pohľadom hľadala zdroj hluku. Spoločnosť to však pripísala šoku, ktorý zachvátil aj ostatné prítomné dámy, predsa len, na zem popadalo aspoň dvadsať krištáľových pohárov.

„Nuž, ešteže to ten koňak prežil,“ skonštatoval Jules a miestnosť sa zaplnila smiechom. Udalosť bola zažehnaná, ale Delia potrebovala byť chvíľu sama, a tak sa ospravedlnila. Priatelka v hotelovom apartmáne sa zabávali ďalej, hoci ju chvíľu nechceli pustiť, predsa len bola oslávenkyňa. No hodina tak či onak pokročila a mnohí mali byť skoro ráno v štúdiu. Zvlášť Marilyn vyzerala, že bude potrebovať odniesť domov. Zasa raz.

Freddy nespúšťal pohľad z Delie. Bola to vychádzajúca hviezda štúdia Metro Goldwyn Meyer. Jej vlasy farby tmavohnedej čokolády a ľadovomodré oči, pripomínajúce plesá, ju spolu s hereckými schopnosťami okamžite vystrelili na piedestál. A nielen to. Delia mala charizmu, a hoci nedávno dovŕšila tridsiatku, mala mladučkú tváričku a v očiach niekoľko vpísaných životov. Nik nevedel, čo má za sebou, aký život žila, a nikoho to ani nezaujímalo. Nemala za sebou kariéru plagátových pin-up girls, zjavila sa ako zázrak vo filme *Horké radosti* a stala sa miláčikom publika i novinárov. Nádherne spievala, hrala na klavíri, ťažkosti jej nerobil ani tanec či balet, a dokonca sa raz opitá preriekla, že dokáže šermovať a strieľať. Povedala to iba tak, mimochodom, akoby sa priznala, že vie jazdiť na bicykli.

Nemala čím kŕmiť bulvár, nemala avantúry, nemala slávnych milencov, bola dokonalou záhadou, ženou bez minulosti, o ktorej odmietla hovoriť, i preto ju novinári titulovali ľadová princezná, pričom vychádzali z jej výzoru i správania. Nereagovala na správy a bombastické titulky, nad ktorými sa jej kolegyne naoko pohoršovali, no každý vedel, že novinárov priam bytostne potrebujú k svojim hviezdny životom.

Deliiným životom bol film. Jej splnený sen, do ktorého sa vrhla po hlavu... ostatne ako do všetkého vo svojom doterajšom živote.

„Ďakujem, Freddy,“ vďačne si vzala cigaretu a zadívala sa na ustatú priateľovu tvár. Odkedy nedávno zomrela jeho manželka

na rakovinu pľúc, bol iný. Mlčkejší, dokonca chcel prestať tancovať a hrať. „Dnes si akýsi smutný.“

„Ja? To ty máš splín a na vlastné narodeniny. Nevrav, že i teba začína desiť vek ako ostatné,“ pokúšal sa odľahčiť situáciu, zahovoriť vlastný smútok a ona sa veselo zasmiala. Vedel, koľko má rokov, ale jej oči prezrádzali zrelšie skúsenosti. Mala v nich vpísané trpké udalosti, hoci si ani nevedel predstaviť, aké presne. Keď tak uvažoval... čo o nej vlastne vedia? On a iní. Ľudia, ktorých ona nazýva priateľmi, ktorí tancujú v jej apartmáne, pijú jej koňak, ktorí sa s ňou fotia, chodia na výlety, do luxusných reštaurácií či kaviarní. Sedí tu, zamyslene, poťahuje z cigarety v čiernej špičke a on by dal čokoľvek za to, aby vedel, kam sa práve rozbehla jej myseľ.

„Čo ja viem?“ pokrčila plecami a náhle znova vyzerala ako bezstarostná mladá hviezda. Pozrela na Freddyho a zasmiala sa. „Občas sa mi zdá, akoby som mala za sebou už niekoľko životov.“

„Tak hovoria tí, ktorí prežili vojnu,“ poznamenal zadumane, lebo práve toto mu v tej chvíli prišlo na um.

„Vojnu. Aké prázdne slovo. Také obyčajné. Zďaleka nevystihuje všetko, čo...“ potiahla si, „... čo sa doň vošlo. Freddy, ja dnes vôbec nemám narodeniny,“ povedala náhle, akoby mala túto vetu na jazyku pridlho a konečne tu bol niekto, pred kým ju mohla vysloviť. Ostal zarazený. „Skutočný dátum môjho narodenia je nepodstatný. Tento ma trápi celé roky. A pritom sa ma vtedy vôbec netýkal. Nie je to smiešne?“ Trpko sa zasmiala. Pomaly dofajčila cigaretu a on netušil, čo jej má povedať.

Úsmev pohasol nielen na jej tvári, ale aj v očiach. Akoby sa prestala hrať na to, že má dobrú náladu. Ak si však myslel, že prezradí čosi viac, že odhalí nejaké veľké tajomstvo svojho života, mýlil sa. Dofajčila cigaretu a naznačila mu, že sa necíti dobre a pôjde si ľahnúť. Pridala vrelé objatie a poďakovanie, lebo si nesmierne cenila dobrých priateľov. Keď odchádzal, povedal jej o svojich obavách, že ju necháva v takom smutnom rozporení, no len čo sa znovu

slabo usmiala, vedel, že nemusí mať strach. Bola mladá, no zároveň v nej bola akási zvláštna sila, ktorá sa dala tušiť z jej povahy, odvahy, rozhodnosti a čohosi neznámeho, čo z nej robilo omnoho zreľšiu ženu, akou v skutočnosti podľa veku bola.

Nemusel mať strach a ona to takisto vedela. No ani jeden z nich netušil, že sa môže stať čosi, čo zbúra jej krehký obranný val, ktorý má vybudovaný okolo seba roky. A zničia ho slová.

Len čo za Freddyom zatvorila dvere, vrátila sa do apartmánu a opatrným pohybom premiestnila ihlu v gramofóne na stojan. Izbu zalialo ticho. Zhasla veľký luster a potme prešla k pohovke. Zažala lampu a siahla po kôpke blahoželaní od tých, ktorí dnes nemohli prísť. Nevšímala si neporiadok okolo seba, chyžné sa ako vždy o všetko postarajú. Jej štíhle prsty so starostlivo nalakovanými nechtami otvorili prvú obálku. Úsmev jej opäť zvlínil pery. Priateľka Melania, kostymérka štúdia MGM, jej želala šťastnú ruku na mužov, iná, Rebecca, zas plné konto peňazí, lebo lepšie sa plače v limuzíne ako v autobuse. Potom chytila do ruky ďalšiu obálku. Nebol na nej odosielateľ, a keď vytiahla kartu, zmeravela. Zadržala dych, ktorý jej v hrdle spútalá hrôza. Karta jej vypadla z ruky a ona vstala. Musela si naliať koňak a zapáliť novú cigaretu. Nervózne a rýchlo pochodovala po koberci a saténový župan jej plieskal okolo nôh.

Sledovala list, ktorý skončil na zemi, a hoci si ho ani poriadne neprečítala, stačil ten jediný, kratučký pohľad a veta sa jej vypálila do mysle.

VIEM, ČO SI ZAČ!

Len to, nič viac. Ani slovko. A predsa čosi. Zastala, vzala fľašu a napila sa. Nenamáhalo sa doliať do pohára. Myslel jej zasa plnili zvuky, hlasy, piesne, spomienky... tie, ktoré potláčala, lebo si chcela nahovárať, že k nej nepatria. UŽ k nej nepatria! Dopekla, nemôže predsa pykať celý život za to, že... Napila sa. Poriadne a z fľaše, kým sa jej tých niekoľko slov čoraz výraznejšie vypaľovalo do hlavy.

VIEM, ČO SI ZAČ!

Vydýchla, keď sa jej do mysle odtlačil celý odkaz, lebo to neboli iba slová. Ktosi, kto sa nepodpísal, a ona nemala najmenešie tušenie, kto to mohol byť, pridal k textu ešte čosi. Svastiku. Prekliaty hákový kríž, ktorý ju sprevádzal tak dlho a ktorého sa nikdy nezbaví, akoby to bolo diablove znamenie, ktoré si už na večné veky, kdekoľvek odídu či ujdú, ponosú všetci, ktorí si dovolili byť Nemcami.

Nemka. Bola ňou a navždy ňou ostane. Znova sa napila a myseľ jej rozleptávali spomienky. Boleli. Och, ako boleli! Ako črepy, akoby na ňu opäť padali trosky budov po bombardovaní, keď sa celý jej svet rúcal a ona mala pocit, že sa to nikdy neskončí a neprestane. Roztrhala odkaz na množstvo drobných kúskov a spláchla ich v záchode.

Tackavo opustila kúpeľňu, vo fľaši zostalo práve zopár glgov na spásny nápad opitej mysle. Nemala potuchy, aké to boli pilulky. Siahla po nich, prehltila a dopila koňak do dna. Pustila fľašu na dlážku, s tupým buchnutím dopadla na koberec a vrátila sa na pohovku. Padla na ňu ľahučko ako pierko a saténový župan sa spustil na jej telo, keď jej ruka klesla k zemi. Zatvorila oči.

VIEM, ČO SI ZAČ!

V tme sa jej zjavila svastika. To bolo posledné, čo sa jej načisto rozpilo pred očami, keď jej viečka, ani nevie kedy, klesli. A kým upadla do bezvedomia, v spomienkach vyplávala tvár. Tvár, ktorá ju bodla omnoho viac ako čokoľvek, na čo si kedy spomenula. Tvár, na ktorú chcela zabudnúť. Jeho tvár. A všetko, čo patrilo minulosti. Prišlo to naraz ako lavína, ako bublajúca láva, ktorá vyvrie bez varovania z hory a rozprestrie svoj ohnivý plášť na všetko, čo jej stojí v ceste.

2. kapitola

Prvé ju našlo bledé ranné svetlo, ktoré sa predieralo pomedzi od-tiahnuté sýtooranžové závesy. Odhalilo neporiadok v izbe i kopu porozbýjaného krištálu. Vzápätí sa tichom rozoznalo drnčanie te-lefónu. Nemala ho každá hotelová izba, len trvalo obývané apart-mány ako ten, v ktorom bola Delia. Čím dlhšie zvonil, tým ne-príjemnejšie znel v tichej izbe. Napokon však zmlkol, keďže ho nemal kto zodvihnúť. Vzápätí sa však ozvalo klopanie na dvere.

„Slečna Divine, to som ja, Fanny. Pokúšajú sa vám dovolať zo štúdia, potrebujú vás,“ vysypala zo seba. Ani vo sne jej nenapadlo, že by sa mohlo čosi stať. Mali narodeninový večierok, poslední hostia sa odpotácali až nadránom. Určite iba tvrdo spí.

„Slečna Divine!“ zvolala hlasnejšie a vo vrecku bielej zástery na čiernej rovnošate nahmatala kľúče od apartmánu. Možno je v kúpeľni a nepočuje pre vodu. Vložila kľúč do zámky a pomaly strčila dnu hlavu. „Slečna Divine!“ Rozhliadla sa.

Nič. Absolútne ticho. Vošla dnu a zatvorila za sebou. Zamierila do pootvorených dverí obývacej izby.

„Sle...“ Vytreštila oči a chvíľu nebola schopná slova. Vkročila ďalej. „Slečna Divine, ste v poriadku?“ Zrýchlila krok, zdalo sa jej, že leží v akejsi divnej polohe. Na bruchu, s rukou na zemi. Chyžnej sa to videlo nepohodlné na spánok, azda bola taká opitá? Opitým predsa nezáleží na tom, ako čudne zaspia. Znova oslovila herečku a natiahla ruku, aby ňou potriasla. Keď sa oslovená ani nepohla, chyžná zvrieskla, prudko sa otočila a chcela vybehnúť von hľadať pomoc. Vo dverách jej prišlo na um, že v apartmáne je telefón, a tak sa rýchlo vrátila. Zalarmovala recepciu a o chvíľu už bola izba plná ľudí. Vyprázdnil ju policajti, ktorí sa dostavili veľmi rýchlo. Správa unikla z hotela ako vzduch z balóna a dopo-ludnia už celé mesto vedelo, čo sa udialo v hoteli *St. Regis*. A hoci lekári zo záchranky odvážali Deliu zadným vchodom, predsa sa

našli novinári, s ktorými si ani ochranka hotela spolu s policajtni nedokázali poradiť. Toto bola veľká udalosť a nik ju nechcel pustiť. Písali o tom všetky noviny. Hádali, čo sa stalo. Či to bol pokus o samovraždu, alebo herečke niekto pomohol. Prvé správy boli bombastickejšie. Kým nič nevedeli a varili z vody. Kalkulovali so smrťou. Mysleli si, že *Delia Divine je mŕtva* a tieto titulky zobrazovali z trafik časopis rýchlejšie ako žralok svoju korisť.

Zatiaľ čo novinári, fanúšikovia a všetci ostatní analyzovali možné dôvody, príčiny a konšpirovali, čo sa mohlo stať, Delia sa ocitla na psychiatrickej klinike. Istý čas tam pobudla, no novinári hliadkovali pod oknami nemocnice, a tak ju po čase jej agent Hank Clifford tajne presunul neďaleko mesta Beacon na súkromnú psychiatrickú kliniku nazývanú *Tioranda*. Luxusné zariadenie stálo svojich klientov nemalé peniaze, no Clifford nutne potreboval dostať Deliu z New Yorku a z očí verejnosti. Mladú herečku zachránili, no od chvíle, ako sa prebudila, odmietala komunikovať, málo jedla a pôsobila ako stratené dieťa.

Hlavný dôvod, pre ktorý zmenil jej agent miesto jej pobytu, nebol iba ten, aby ju dostal z očí verejnosti, ale aby utajil jeden dôležitý fakt. Delia Divine sa prebrala bez pamäti. Zabudla, kto je, a nespomínala si ani na to, čo sa stalo a prečo.

Doktori z kliniky aj agent verili, že v krásnom prostredí viktoriánskeho kaštieľa, kde sídlilo prestížne sanatórium, v ktorom sa používali iné metódy ako v mestách na bežných klinikách, si Delia veľmi skoro spomenie na svoj starý život. Pacienti mohli hrať golf, prechádzať sa po krásnom šesťdesiatárovom pozemku, lyžovať, maľovať, plávať v bazéne a obľúbená bola aj terapia rozhovormi. Raj na zemi.

Bolo skoré chladné ráno, keď Delia stála pod kamennou strieškou nad vchodom do budovy a sledovala okolie. Strčila ruky do vreciek teplého kožucha z bielej umelej kožušiny a vykročila. Tráva jej šumela pod nohami, keď obchádzala veľkú viktoriánsku